

39.	KD 2 7 5	Kompyuter dialektologiyasi	O'zbek shevalarini haqida ma'lumot olish, ularning tarixiy taraqqiyoti va hozirgi davrdagi bosqichlari haqida zamonaviy texnika va metodlar orqali rivojlanishi ham o'zgarishlarni bilish.		
70230104 - Adabiyotshunoslik (o'zbek adabiyoti)					
Majburiy fanlar					
1.	ITM 102	Adabiyotshunoslikda ilmiy-tadqiqot metodologiyasi	Ilmiy, amaliy tadqiqotlar olib borish, tajriba natijalarini qayta ishlash, adabiyotshunoslikda ilmiy tadqiqot metodologiyasi va ular asosida ilmiy asoslangan xulosalar chiqarish	5	1
2.	NP 105	Nazariy poetika	Nazariy poetika masaralari, ijod manb arari, ijodiy jarayon psixorogiyasi haqidagi nazany va amaliy qarashlar mahorat va ko'nikmalariga ega bo'lishi	5	1
3.	MFO'M 105	Maxsus fanlarni o'qitish metodikasi	adabiyotshunoslik fanlari bo'yicha mashg'ulotlarning asosiy shakllari va ularni olib borish metodikasi; oliy ta'lim o'qituvchisining darsga tayyorgarlik ko'rish, talabalarning mustaqil ishlari va ilmiy faoliyatiga rahbarlik qilish hamda o'zining kasbiy darajasini oshirib borish bo'yicha bajaradigan ishlarini o'rgatish.	5	1
4.	AT 105	Adabiyotshunoslik tarixi	Jahon estetik tafakkuri va adabiyotshunosligi erishgan yutuqlarni zamon talablari nuqtai nazaridan o'rganishdan iborat. Sharq va G'arb tafakkurlararo mushtarak va farqli jihatlarga tipologik yondashish, qadimgi davrda yaratilgan (Shumer, Yunon, Rim, Xitoy, Hindiston va Markaziy Osiyoda yaratilgan adabiyotshunoslik oid asarlarni o'rganish, Uyg'onish davri adabiyotshunosligining jahon adabiy-nazariy tafakkuri tarixidagi o'rnini belgilash, adabiyotshunoslik taraqqiyotiga xizmat qilgan adabiy oqimlarning adabiy tafakkur tarixidagi o'rnini belgilash, XX asr yangi davr adabiyotshunosligining vujudga kelishida omil bo'lgan nazariya va konsepsiyalarning adabiyot tarixidagi o'rnini belgilashdan iborat.	5	1
5.	BMP 1 5	Badiiy matn poetikasi	mumtoz poetika asoslari haqida ma'lumot beradi, tarixiy-adabiy jarayonning taraqqiyot qonuniyatlari va ijtimoiy muhit bilan bog'liqligi, o'zbek adabiyotining ijtimoiy-tarixiy va adabiy-estetik omillari, xususiyatlari, yangi janrlar va ularning taraqqiyot tamoyillari, obrazlarning yangilanish qonuniyatlari, taraqqiyot omillaridan ta'lim beradi. Yoshlarda sog'lom tafakkur tarzini shakllantirish, badiiy matn poetikasi haqida har tomonlama bilim hosil qilish, ma'naviy dunyosi mukammal bo'lishiga ko'maklashish ushbu o'quv fanining asosiy maqsadlaridan hisoblanadi.	5	1
6.	MTP 105	Mumtoz tarixiy poetika	mumtoz tarixiy poetikaning nazariy muammolarini o'rganish, milliy adabiyot tarixini nazariy aspektda o'rganish va uning madaniy va ma'naviy ildizlariga	5	2

			oid muhim muammolarni tahlil qilish ruhida tarbiyalashga qaratilgan. Badiiy asarlarni va adabiy namunalarni tarixiy-nazariy aspektda o'rganish orqali talabalarning dunyoqarashi va ilmiy tafakkurini kengaytirish nazarda tutilgan.		
7.	JAM 105	Jahon adabiyoti muammolari	O'zbek adabiyotini jahon adabiyoti kontekstida o'rganish, adabiy-estetik omillarning rivojlanish istiqbollari borasida ma'lumotga ega bo'ladi.	5	2
8.	YO'AM 105	Yangi o'zbek adabiyoti muammolari	Yangi o'zbek adabiyoti muammolarining o'ziga xos jihatlari va adabiy-nazariy tafakkur tarixi masalalaridan xabardor bo'lish;	5	2
9.	JAT 206	Jadid adabiyoti tarixi	O'zbek adabiyotining tarixiy rivojlanish qonuniyatlari haqida to'liq tasavvurga ega bo'lishi, jadid adabiyoti tarixi va bu davrda yashab ijod qilgan adiblarning ijodiy faoliyati haqida ma'lumotga ega bo'lish, jadid davri dramasi, she'riyati va nasrini o'qish va o'zlashtirish va tahlil qila olish masalalari bo'yicha ko'nikma va malakalarni shakllantirish vazifalarini bajaradi.	8	3
Tanlov fanlari					
10.	ATN 1 2	Adabiy tanqid nazariyasi	Adabiy tanqid imiy-nazariy muammolarini tizimli o'rganish	5	2
11.	ATBM 1 2	Adabiy tanqidda baholash muammosi	Badiiy asarlarning saviyasi, badiiy qiymati tanqiddan o'kaziladi, baholanadi.	4	3
12.	O'MAM 1 5	O'zbek mumtoz adabiyoti muammolari	Adabiyotning tarixiy taraqqiyoti bosqichlari va davrlashtirish, mumtoz adabiyotdagi eng muhim yo'nalishlar, diniy va dunyoviy mazmundagi adabiyot, saroy adabiyoti, o'zbek mumtoz adabiyoti janrlarining vujudga kelish tarixi va nazariyasi, mumtoz she'riyat va nasrning xususiyatlari, so'fiy shoirlar ijodiy merosi, mumtoz she'riyat asoslari haqida bilimga ega bo'ladi.	4	3
13.	MMT 1 5	Mumtoz matn tahlili	O'zbek mumtoz adabiyoti janrlarining vujudga kelish tarixi va nazariyasi, mumtoz she'riyat va nasrning xususiyatlari, so'fiy shoirlar ijodiy merosi, mumtoz she'riyat asoslari haqida bilimga ega bo'ladi.	5	2
14.	NP 2 5	Nasr poetikasi	Zamonaviy o'zbek adabiyotining o'ziga xos jihatlari va adabiy-nazariy tafakkur tarixi masalalaridan xabardor bo'lish, zamonaviy o'zbek nasrining poetik xususiyatlari va takomil yo'lini ijodkor laboratoriyasi bilan omuxta o'rganish.	4	3
15.	ZO'NU 2 5	Zamonaviy o'zbek nasrida uslub muammosi	Zamonaviy o'zbek nasrining poetik xususiyatlari va takomil yo'lini ijodkor laboratoriyasi bilan omuxta o'rganish.	4	3
70230502 Adabiyotshunoslik (O'zbek adabiyoti)					
Majburiy fanlar					

1.	AITM 105	Adabiyotshunoslikda ilmiy tadqiqot metodologiyasi	Ilmiy, amaliy tadqiqotlar olib borish, tajriba natijalarini qayta ishlash, adabiyotshunoslikda ilmiy tadqiqot metodologiyasi va ular asosida ilmiy asoslangan xulosalar chiqarish	5	1
2.	MFO'M 105	Maxsus fanlarni o'qitish metodikasi	adabiyotshunoslik fanlari bo'yicha mashg'ulotlarning asosiy shakllari va ularni olib borish metodikasi; oliy ta'lim o'qituvchisining darsga tayyorgarlik ko'rish, talabalarning mustaqil ishlari va ilmiy faoliyatiga rahbarlik qilish hamda o'zining kasbiy darajasini oshirib borish bo'yicha bajaradigan ishlarini o'rgatish.	5	1
3.	ANTT 105	Adabiy-nazariy tafakkur tarixi	Adabiy-nazariy tafakkur tarixini bilishi kerak.	5	1
4.	NP 105	Nazariy poetika	Nazariy poetika masaralari, ijod manb arari, ijodiy jarayon psixorogiyasi haqidagi nazary va amaliy qarashlar mahorat va ko,nik malarigaega bo'lishi	5	1
5.	NP 105	Bolalar adabiyotining nazariy muammolari	bolalar adabiyotining nazariy muammolarini o'rganish, bolalar asarlarini o'rganish tadqiq qilishni bilish;	5	2
6.	ATN 105	Adabiy tanqid nazariyasi	Adabiy tanqid ilmiy-nazariy muammolarini tizimli o'rganish	5	2
7.	SHN 105	She'r nazariyasi	She'r qoidalarinini she'riy san'at va adabiyot qoidalari orqali o'rganishning ilmiy-nazariy muammolarini bilish	5	2
8.	DN 105	Drama nazariyasi	Drama nazariyasiga oid asarlar poetikasiga oid asarlar ilmiy qonuniyatlarni anglash va ilmiy faoliyatda qo'llay olish, dramatik tur namunalari matnlarini tahlil qilish ko'nikmasiga ega bo'lish	5	2
9.	MTP 105	Mumtoz tarixiy poetika	mumtoz tarixiy poetikaning nazariy muammolarini o'rganish, milliy adabiyot tarixini nazariy aspektda o'rganish va uning madaniy va ma'naviy ildizlariga oid muhim muammolarni tahlil qilish ruhida tarbiyalashga qaratilgan. Badiiy asarlarni va adabiy namunalarni tarixiy-nazariy aspektda o'rganish orqali talabalarning dunyoqarashi va ilmiy tafakkurini kengaytirish nazarda tutilgan.	5	2
Tanlov fanlari					
10.	YO'AM 104	Yangi o'zbek adabiyoti muammolari	yangi o'zbek adabiyoti muammolarining o'ziga xos jihatlari va adabiy-nazariy tafakkur tarixi masalalaridan xabardor bo'lish;	4	1
11.	O'MAM 15	O'zbek mumtoz adabiyoti muammolari	Adabiyotning tarixiy taraqqiyoti bosqichlari va davrlashtirish, mumtoz adabiyotdagi eng muhim yo'nalishlar, diniy va dunyoviy mazmundagi adabiyot, saroy adabiyoti, o'zbek mumtoz adabiyoti janrlarining vujudga kelish tarixi va nazariyasi, mumtoz she'riyat va nasrning xususiyatlari, so'fiy shoirlar ijodiy merosi, mumtoz she'riyat asoslari haqida bilimga ega bo'ladi.	4	3
12.	MMT 15	Mumtoz matn	O'zbek mumtoz adabiyoti janrlarining vujudga	5	2

		tahlili	kelish tarixi va nazariyasi, mumtoz she'riyat va nasrning xususiyatlari, so'fiy shoirlar ijodiy merosi, mumtoz she'riyat asoslari haqida bilimga ega bo'ladi.		
13.	AT 105	Adabiyotshunoslik tarixi	Jahon estetik tafakkuri va adabiyotshunosligi erishgan yutuqlarni zamon talablari nuqtai nazaridan o'rganishdan iborat. Sharq va G'arb tafakkurlararo mushtarak va farqli jihatlarga tipologik yondashish, qadimgi davrda yaratilgan (Shumer, Yunon, Rim, Xitoy, Hindiston va Markaziy Osiyoda yaratilgan adabiyotshunoslikk oid asarlarni o'rganish, Uyg'onish davri adabiyotshunosligining jahon adabiy-nazariy tafakkuri tarixidagi o'rnini belgilash, adabiyotshunoslik taraqqiyotiga xizmat qilgan adabiy oqimlarning adabiy tafakkur tarixidagi o'rnini belgilash, XX asr yangi davr adabiyotshunosligining vujudga kelishida omil bo'lgan nazariya va konsepsiyalarning adabiyot tarixidagi o'rnini belgilashdan iborat.	5	1
70230104 - Adabiyotshunoslik (Jahon adabiyoti)					
Majburiy fanlar					
1.	JAUM1-2-3 14	Jahon adabiyotining umumnazariy muammolari	Nazariy va tarixiy adabiyotshunoslikning global muammolaridan voqif bo'ladi: Jahon adabiyotining o'rganilish tarixi, jahon adabiyotshunosligi metodologiyasining an'anaviy va avangard yo'nalishlari, jahon adabiyoti namunalariga milliy badiiy tafakkur negizida yondashish usul va yo'llarini o'rganadi; poetik tipologiya, talqin falsafasi, adabiy oqimlarga mansub figuralarning individual jihatlari xususida ilmiy-nazariy malakaga ega bo'ladi.	14	1,2,3
2.	MFO'M 105	Maxsus fanlar o'qitish metodikasi	Oliy o'quv yurtida ta'limning o'ziga xos xususiyatlarini; oliy o'quv yurtida filologik fanlarni o'qitishning davlat standartlarini; oliy o'quv yurtida filologik fanlarning maqsad va vazifalarini; oliy ta'imdagi o'qitishning asosiy didaktik paradigmlarini, metodlari, prinsiplari va o'qitish vositalarini, adabiyotshunoslik sohasida o'qitish natijalarini nazorat qilishni, olingan bilimi va shakllantirgan mahoratini oliy o'quv yurtida filologik adabiyotshunoslik fanlarini o'qitishdagi nazariy va amaliy faoliyatida qo'llash ko'nikmalariga ega bo'lish.	5	1
3.	TPA 105	Tarixiy poetika asoslari	"Tarixiy poetika" istilohi, manbalari, o'rganilish tarixi, muammoni tadqiq etgan adabiyotshunoslar, tarixiy poetikaning "nazariy poetika" bilan spesifik aloqadorligi haqida ilmiy axborotga ega bo'ladi; badiiy matnga tarixiy fenomen sifatida qarash, ayni matnga xos sinkretik, sintetik xossalarni aniqlashni o'rganadi.	5	1

4.	TATN 105	Turkiy adabiyot va nazariyasi	Turkiy xalqlar adabiyoti tarixini davrlashtirish muammolari, Turkiy xalqlar folklori, qadimgi afsona va rivoyatlar, mavzulari, qahramonlari, syujetlarining yozma adabiyotga o'tishi, folk'lor dostonlari va yozma dostonlar, Sayyor syujetlar, dostonlardagi variantlilik, yozma adabiyotning shakllanishi, diniy va dunyoviy adabiyot, tarjima adabiyoti, janrlar haqida bilimga ega bo'ladi.	5	1
5.	ITM 2 05	Ilmiy-tadqiqot metodologiyasi	Ilmiy, amaliy tadqiqotlar olib borish, tajriba natijalarini qayta ishlash, adabiyotshunoslikda ilmiy tadqiqot metodologiyasi va ular asosida ilmiy asoslangan xulosalar chiqarish	5	2
6.	ZSG'AK 2 3 09	Zamonaviy Sharq va G'arb adabiyoti komparativistik asi	Komparativistikaning mazmun-mohiyati, tarixiy-nazariy bosqichlarini o'rganish, Sharq va G'arb adabiyoti namunalarining tipologik xususiyatlarini tahlil va talqin etish, yevrosentrik talqinlarni biryoqlama ekanligini asoslash, multikulturologiyaning shakllanish omillarini belgilash, "qiyosdan maqsad haq gapni aytish" ekanligiga urg'u berish, tipologiya, adabiy aloqa va ta'sir, tarjimashunoslik kabi komparativistikaning tarkibiy qismlarini tizimli o'rganish malakasiga ega bo'ladi.	9	2,3
7.	NP 2 05	Nazariy poetika	"Nazariy poetika" istilohi, manbalari, o'rganilish tarixi, muammoni tadqiq etgan adabiyotshunoslar, badiiy matnni zamonaviy komparativistika, nazariy poetika ilmi vakillari; ning nazariy poetikaga oid qarashlari asosida tadqiq etish, tahlillash malakasiga ega bo'ladi.	5	2
8.	JAT 3 04	Jahon adabiyotshunosligi tarixi	Jahon adabiyotshunosligi tarkibiy qismlari, uning adabiy-estetik tafakkurining tadrij bosqichlari, qadimgi Shumer, Misr, Hind, Xitoy va Yunon adabiyoti uchun spitsifik xususiyatlari, syujet, obraz, detal, motiv kabi poetik komponentlarni jahon adabiyoti kontekstida o'rganish, adabiy tanqid tarixi, badiiy matn nazariyasi va uning turlari, jahon she'riyatining janr va vazn xususiyatlarini tizimli o'rganish, tadrij tamoyillarini kuzatish malakasiga ega bo'ladi.	4	3
Tanlov fanlari					
9.	MPM 1 04	Mumtoz poetika muammolari	Mumtoz adabiyot tushunchasi va uning xususiyatlari, manbalari hamda ob'ektlari, mumtoz adabiyotni o'rganish an'analari, janrlar poetikasi, aruz vaznining umumiy qonuniyatlari, badiiy san'atlarning hosil bo'lish yo'llari, mumtoz she'riyatda qofiya va radifning tutgan o'rni, mumtoz nazmiy asarlar matni ustida ishlash, ularni mumtoz she'riyatda qo'llanish usullarini puxta egallash.	4	1
10.	BMP 1 04	Badiiy matn poetikasi	Mumtoz poetika asoslari haqida ma'lumot beradi, tarixiy-adabiy jarayonning taraqqiyot qonuniyatlari		

			va ijtimoiy muhit bilan bog‘liqligi, o‘zbek adabiyotining ijtimoiy-tarixiy va adabiy-estetik omillari, xususiyatlari, yangi janrlar va ularning taraqqiyot tamoyillari, obrazlarning yangilanish qonuniyatlari, taraqqiyot omillaridan ta’lim beradi.		
11.	L 2 04	Lingvofolkloristika	Lingvofolkloristika fanining nazariy asoslarini bilishi, xalq shevalari va folklor munosabati masalalarini, folklor poetikasi va xalq shevalariga doir qonuniyatlarni anglash va ilmiy faoliyatida qo‘llay olish, folklor matnlaridagi dialektal hodisalarni hududiy farqlarni bilishi.	4	2
12.	FT 2 04	Folklorshunoslik tarixi	Folkloristika genezisi, folklorshunoslikning taraqqiyot bosqichlari, shakllanishi tarixini bilish, tarixiy folklor janrlari va ularning poetik xususiyatlariga doir qonuniyatlarni anglash, ularni folklor tadqiqotlarida qo‘llay olish.		
70230203– Badiiy tarjima (roman-german tillari)					
Majburiy fanlar					
1.	302ITM 1 2	Ilmiy-tadqiqot metodologiyasi	Ilmiy-tadqiqot metodologiyasi - bu yangi bilimlarni olish yoki gipotezalarni tasdiqlash uchun tadqiqot o‘tkazishning tizimli va tashkiliy yondashuvidir. Bu tadqiqotchiga ma'lumotlarni to‘plash, tahlil qilish va sharhlashda yordam beradigan usullar, protseduralar, vositalar va texnikalar to‘plamidir.	2	1
2.	302FMTT 1 5	Amaliy xorijiy til	Amaliy xorijiy til kursi yangi tilni o‘rganish va undan amalda foydalanishni xohlovchilar uchun mo‘ljallangan. Tilni nazariy o‘rganishdan farqli o‘laroq, amaliy kursda asosiy e’tibor muloqot va tilni amaliyotda qo‘llashga qaratiladi. Bu kurslar odatda jonli muloqotlar, o‘yinlar, mashqlar va vaziyatlardan o‘quvchilarga real hayotdagi ko‘nikmalarini qo‘llashlariga yordam beradi. Chet tilini amaliy o‘rganish o‘quvchilarning ushbu tildan foydalanishga bo‘lgan ishonchini oshirishga, so‘z boyligini kengaytirishga, tanlagan tilda tushunish va ifoda etish ko‘nikmalarini oshirishga imkon beradi.	5	1
3.	302AXT 1 4	Filologik matnlar tarjimasi va tahriri	Filologik matnlarni tarjima qilish va tahrirlash - bu filologik faoliyat bilan bog‘liq matnlarni o‘zgartirish va takomillashtirish jarayonidir. Filologiya til, adabiyot va madaniyatni o‘rganuvchi bilim sohasidir. Filologik matnlarni tarjima qilish va tahrir qilishda mutaxassislar to‘g‘ri va grammatik jihatdan to‘g‘ri tarjima qilishni ta’minlaydilar, uslubiy xususiyatlarga e’tibor berishadi, asl matnga xos bo‘lgan nozik va ma’nolarni yetkazadilar. Shuningdek, ular matnda grammatik xatolar, imlo va tinish belgilarining noto‘g‘riligini, shuningdek, mantiqiy izchillik va tushunarligini tekshiradilar. Ushbu faoliyatning maqsadi ma'lumot almashish va g‘oyalarni yanada samarali uzatish uchun filologik	2	1

			matnlarda maksimal aniqlik, aniqlik va sifatga erishishdir.		
4.	302ABT 1 10	Amaliy badiiy tarjima	<p>Amaliy badiiy tarjima – badiiy asar va badiiy matnlarni bir tildan boshqa tilga, ularning estetik va badiiy xususiyatlarini hisobga olgan holda tarjima qilish jarayonidir. Amaliy badiiy tarjimada so‘zma-so‘z tarjimadan farqli o‘laroq, asl asarning madaniy, hissiy va uslubiy mohiyatini saqlab qolishga alohida e‘tibor beriladi.</p> <p>Amaliy badiiy tarjimaning maqsadi nafaqat semantik ma'lumotni, balki asl matnning muhitini, madaniy nozikliklarini va metaforik mazmunlarini ham yetkazishdir. Tarjimon asarning ichki ritmi, uslubi, ohangi, hissiy tuslarini o‘quvchilarda o‘xshash his-tuyg‘u va idroklarni uyg‘ota olishi uchun yetkazishga harakat qiladi.</p> <p>Amaliy badiiy tarjima nafaqat tillarni mukammal bilishni, balki ikki tilning adabiy va madaniy xususiyatlarini chuqur anglashni ham talab etadi. Tarjimonlar asarni yangi auditoriyaning madaniy xususiyatlariga moslashtirgan holda muallifning individualligi va o‘ziga xosligini saqlab qolishga intiladi.</p>	5	1
5.	302BPMTT 1 10	Badiiy-publitsistik matnlar tarjimasi va tahriri	<p>Badiiy va publitsistik matnlarni tarjima qilish va tahrirlash adabiy va axborot materiallarini o‘zgartirish va takomillashtirish jarayonidir. Malakali mutaxassislar asl matnning ma’nosi, uslubi va hissiy rangini boshqa tilga yoki uning mazmunli nashriga o‘tkazish uchun javobgardir. Bunga badiiy adabiyotlar, maqolalar, reklama materiallari, press-relislar, bloglar va boshqa turdagi matnlarni tarjima qilish kiradi. Tarjima va tahrirdan ko‘zlangan maqsad – muallif niyatini saqlab qolgan va matnning o‘ziga xosligini ta’kidlagan holda, to‘g‘ri, aniq va sifatli kontentni tomoshabinlarga taqdim etishdir. Tarjima va tahrirlash bo‘yicha mutaxassislar grammatik va stilistik to‘g‘rilikka g‘amxo‘rlik qiladi, madaniy nuanslarga rioya qiladi va mijozlar bilan ularning maqsadlari va afzalliklariga mos keladigan talab qilinadigan sifat va uslubga erishish uchun ishlaydi.</p>	5	1
6.	302YTT 1- 2 10	Yozma tarjima va tahrir	<p>Yozma tarjima va tahrir qilish - bu muloqot maqsadlariga erishish uchun bir tildagi matnning ma’nosi, mazmuni va uslubini boshqa tilga aniq va sifatli yetkazish jarayonidir. Yozma tarjimada matn o‘zining semantik ma’nosi va tuzilishini saqlab qolgan holda bir tildan boshqa tilga o‘tkaziladi. Tahrirlash esa matndagi grammatik, tinish belgilari va stilistik xatolarni tekshirish va tuzatishni, shuningdek, formatlash va o‘qishni yaxshilashni o‘z</p>	5	2

			ichiga oladi. Ikkala jarayon ham turli maqsadli auditoriyaga mos keladigan sifatli va tushunarli matnlarni yaratish uchun zarurdir.		
Tanlov fanlari					
7.	302BTM 1 5	Badiiy tarjima mahorati/ Terminlar tarjimasi/ Og'zaki tarjima amaliyoti	<p>Badiiy tarjima mahorati:</p> <p>Badiiy tarjima - adabiy asarlarning mazmuni, uslubi va hissiy bo'yoqlarini saqlab qolgan holda bir tildan boshqa tilga o'tkazish san'ati. Badiiy tarjima mahorati har ikki tilni, adabiy an'analarni va madaniy jihatidan kelib chiqishini chuqur anglashni o'z ichiga oladi. Badiiy tarjima aniqlik, ijodkorlik, adabiy ta'sirchanlik va muallif intonatsiyasini yetkaza bilishni talab qiladi.</p> <p>Terminlar tarjimasi:</p> <p>Terminologiya tarjimasi muayyan terminologiyani bir tildan boshqa tilga o'tkazish jarayonini anglatadi. Terminologiyani tarjima qilishning maqsadi atamalarning manba tilidagi qo'llanilishi va semantik kontekstiga muvofiq aniqligi va ravshanligini ta'minlashdir, shuning uchun atamalar qo'llaniladigan bilim sohasini yaxshi bilish talab etiladi. Tarjimon kontekstga e'tiborli bo'lishi, shuningdek, umumiy qabul qilingan shartlar, konvensiyalar va sohaning o'ziga xos xususiyatlarini yaxshi bilishi kerak.</p> <p>Og'zaki tarjima amaliyoti:</p> <p>Interpretatsiya – real vaqt rejimida konferensiyalar, yig'ilishlar, sud majlislari va boshqa tadbirlarda so'z va iboralarni og'zaki tarzda bir tildan ikkinchi tilga bir zumda o'tkazish. Tarjimonlik amaliyoti tillarni mukammal bilishni, tezkor reaksiyalarni, tez qaror qabul qilish qobiliyatini va yaxshi muloqot qobiliyatlarini talab qiladi. Tarjimon malakali, tushunarli va so'zning ma'nosini maqsadli tilda iloji boricha aniq va tabiiy ravishda yetkazishi kerak.</p>	5	4
8.	302BATT 1 7	Badiiy asar tarjimasi tahlili/ Ilmiy adabiyotlar tarjimalari tahlili/ Tarjima tanqidi	<p>Badiiy asarlar tarjimasini tahlil qilish - bu adabiy asarlar tarjimasining turli jihatlarini o'rganish va baholash jarayonidir. Tahlil jarayonida mazmunning aniqligi, stilistik aniqligi, muallif ovozi saqlanishi va asl tilning nozik jihatlariga e'tibor qaratiladi. Bunday tahlilning maqsadi tarjimaning kuchli va zaif tomonlarini aniqlash, shuningdek, tarjimon uchun mumkin bo'lgan takomillashtirish va tavsiyalarni topishdir.</p> <p>Ilmiy adabiyotlar tarjimalarini tahlil qilish - bu ilmiy matnlar tarjimalarini tekshirish va baholash jarayoni. Bu yerda asosiy e'tibor aniq atamalar, ilmiy tushunchalar va asl matnning mantiqiy tuzilishiga ko'chirilishining to'g'riligiga qaratiladi. Bunday tahlil tarjimadagi kamchiliklarni, o'rganilayotgan</p>	7	6

			<p>ilmiy ishni tushunish va baholashga ta'sir ko'rsatishi mumkin bo'lgan xato va noaniqliklarni aniqlash imkonini beradi.</p> <p>Tarjima tanqidi matnni tarjima qilishda qabul qilingan tarjima qarorlarini tahlil qilish va baholash jarayonidir. Tanqidiy yondashuv ma'noni to'g'ri yetkazish, stilistik xususiyatlarni saqlash, asl nusxaga sodiqlik va boshqalar mezonlari asosida tarjimaning muvaffaqiyatli va muvaffaqiyatsiz tomonlarini aniqlashga yordam beradi. Tarjima tanqidi tarjimon ishini qayta ko'rib chiqish va baholash imkonini beradi. shuningdek, uni takomillashtirish va rivojlantirish imkoniyatlarini taklif etadi.</p>		
70230204– Ilmiy-texnik tarjima (roman-german tillari)					
Majburiy fanlar					
1.	302ITM 1 2	Ilmiy-texnik tarjimaning nazariyasi	<p>Ilmiy-texnik tarjima nazariyasi tilshunoslik va tarjimashunoslikning ilmiy-texnikaviy axborotni tarjima qilish xususiyatlari va usullarini o'rganuvchi sohasidir. Bu nazariya fan, texnika, tibbiyot va boshqa texnik sohalarga oid matnlarni tarjima qilishning o'ziga xos xususiyatlarini ko'rib chiqadi. Ilmiy-texnikaviy tarjimaning asosiy maqsadi aniq va aniq terminologiya va tushunchalarni hisobga olgan holda aniq va qulay ma'lumotlarni uzatishdir. Matnni keng auditoriya, jumladan, professionallar ham, noprofessionallar ham tushunadigan tarzda tarjima qilish muhimdir.</p> <p>Ilmiy-texnik tarjima nazariyasi murakkab texnik atama va tushunchalarni tarjima qilish, adekvat stilistik va grammatik tuzilmalarni tanlash, matnni maqsadli auditoriyaga moslashtirish, maxsus tarjima vositalari va texnologiyalaridan foydalanish masalalarini ham qamrab oladi.</p> <p>Ushbu nazariya tamoyillaridan foydalangan holda, ilmiy-texnikaviy adabiyotlar tarjimonlari fan va texnikaning turli sohalarida muloqot va bilim almashishni osonlashtirish uchun tarjimaning yuqori sifatiga, axborot uzatishning aniqligiga va taqdimotning ravshanligiga erishishga intiladi.</p>		
2.	302AXT 1 4	Amaliy ilmiy-texnik tarjima	<p>Amaliy ilmiy-texnik tarjima - tarjimonning maxsus bilim va malakasiga asoslangan fan va texnika sohasidagi matnlarni tarjima qilish jarayoni. U fan va texnikaning turli sohalariga oid ilmiy maqolalar, tadqiqotlar, texnik hujjatlar, patentlar va boshqa materiallar tarjimasini o'z ichiga oladi. Amaliy ilmiy va texnik tarjimaning muhim jihatlari - texnik ma'lumotlarni uzatishning aniqligi, aniq terminologiyani tushunish va maqsadli tildan malakali foydalanish.</p>		

3.	302IPMT 1 10	Ilmiy-publisistik matnlar tarjimasi	<p>Ilmiy va publisistik matnlarni tarjima qilish ilmiy yoki ilmiy-ommabop materiallar mazmuni va uslubini bir tildan boshqa tilga o'tkazishning professional jarayonidir. Ushbu sohaga ixtisoslashgan tarjimonlar murakkab ma'lumotlarni maqsadli tilga to'g'ri va tushunarli yetkazish uchun tegishli fan sohasida chuqur bilim va tajribaga ega. Ilmiy matnlarni tarjima qilish yuqori aniqlik va aniq atama va tushunchalarga rioya qilishni talab qiladi.</p> <p>Shu bilan birga, tarjimon matnning ilmiy xususiyatini, uning mantiqiy tuzilishi va yaxlitligini saqlashi kerak. Jurnalistik matnlarni tarjima qilish esa keng kitobxonlar doirasiga qaratilgan.</p> <p>Tomoshabinlarni jalb qilish va qiziqishini saqlab qolish uchun u ma'lumotli, hissiyotli va o'qish oson bo'lishi kerak.</p> <p>Ilmiy va publisistik matnlarni tarjima qilishda asl matnning haqiqiylikini saqlab qolish uchun madaniy va kontekstual muhitning o'ziga xos xususiyatlarini ham hisobga olish zarur. Bu jarayon tarjimondan yuqori malaka va kommunikativ mahoratni, shuningdek, tarjima sifatini oshirish uchun tegishli zamonaviy vositalar va resurslardan foydalanishni talab qiladi.</p>		
4.	302YTT 1- 2 10	Yozma tarjima va tahrir	<p>Yozma tarjima va tahrir - asl nusxaning mazmuni va tuzilishini saqlab qolgan holda matnlarni bir tildan boshqa tilga o'zgartirish jarayonidir. Ushbu jarayonning bir qismi sifatida tarjimon o'z til va madaniy bilimlaridan maqsadli tilga ma'lumotni maksimal aniqlik va adekvatlik bilan etkazish uchun foydalanadi. Tahrirlash grammatik xatolarni, stilistik nomuvofiqliklarni tuzatishni va matnning o'qilishini yaxshilashni o'z ichiga oladi. Ushbu xizmatlar biznes, marketing, ilmiy va akademik matnlar, adabiyotlar va boshqalar kabi turli sohalarda talabga ega. Ular turli til guruhlari o'rtasida yuqori sifatli muloqotni ta'minlashga va foydalanuvchi tomonidan matnlarni idrok etishni yaxshilashga yordam beradi.</p>		
Tanlov fanlari					
5.	302ITML 1 5	Ilmiy-texnik matnlarning leksik xususiyatlari/ Qiyosiy tipologiya va tarjima masalalari/ Ilmiy-texnik matnlarning grammatik	<p>Ilmiy-texnikaviy matnlarning leksik xususiyatlari o'ziga xos terminologiya va texnik atamalarning qo'llanishi bilan oddiy matnlardan farqlanadi. Ilmiy va texnik matnlar axborotni uzatishda aniqlik va ravshanlikni talab qiladi, shuning uchun ular tegishli bilim sohasidagi tushunchalar, jarayonlar va hodisalarni bildiruvchi yuqori darajada maxsus atamalardan foydalanadi.</p> <p>Qiyosiy tipologiya va ilmiy-texnikaviy matnlarni tarjima qilish muammolari aniq terminologiya va aniq faktlarni boshqa tilga o'tkazish zarurati bilan</p>		

		xususiyatlari	<p>bog‘liq. Bunday matnlarni tarjima qilishda xabar tushunarli va ishonchli bo‘lib qolishi uchun ilmiy aniqlik va stilistik muvofiqlikni saqlash muhimdir. Muayyan tushunchalar, qisqartmalar, formulalar va bo‘linmalarni tarjima qilishda ham qiyinchiliklar mavjud.</p> <p>Ilmiy va texnik matnlarning grammatik xususiyatlari o‘ziga xos grammatik tuzilmalar, passiv ovoz, murakkab jumlar va qisqartmalardan foydalanish bilan bog‘liq. Bunday matnlarda jumalarning bir xilligi va taqdimotning obyektivligi, shuningdek, rasmiy uslub va aniq leksik tanlovdan foydalanish ustunlik qiladi.</p>		
6.	302STT 1 7	<p>Siyosiy terminlar tarjimasi/ Mashinasozlik terminlari tarjimasi/ Ijtimoiy-iqtisodiy terminlar tarjimasi</p>	<p>Siyosiy terminlar tarjimasi: Siyosiy terminlar tarjima qilish - bu siyosiy sohada qo‘llaniladigan maxsus iboralarni tarjima qilish va tushuntirish bilan shug‘ullanadigan fan. U siyosatshunoslik, ijtimoiy va siyosiy jurnalistika, xalqaro munosabatlar va siyosiy nutqning boshqa sohalarida qo‘llanadigan atamalar, tushunchalar, nomlar va boshqa leksik birliklarning tarjimasini o‘z ichiga oladi. Ushbu kursning maqsadi siyosiy atamalarning to‘g‘ri, tushunarli va siyosiy sohaning konteksti va o‘ziga xos xususiyatlariga mos bo‘lishini ta’minlashdan iborat.</p> <p>Mashinasozlik terminlari tarjimasi: Mashinasozlik terminlari tarjimasi - muhandislik va texnik sohaga oid ixtisoslashtirilgan lug‘atlarni tarjima qilish va tushuntirishga bag‘ishlangan fan. Bu muhandislar o‘zlarining kasbiy faoliyatida tavsiflash va muloqot qilish uchun foydalanadigan texnik atamalar, formulalar, tavsiflar va boshqa maxsus atamalarning tarjimasini o‘z ichiga oladi. Bu fan texnik tushunchalarni chuqur anglashni, shuningdek, aniqlik va tushunarlilikni saqlagan holda ularning ma’no va xususiyatlarini boshqa tilga yetkaza bilishni talab qiladi.</p> <p>Ijtimoiy-iqtisodiy terminlar tarjimasi: Ijtimoiy-iqtisodiy terminlar tarjimasi ijtimoiy-iqtisodiy fanlarga oid ixtisoslashgan lug‘atlarni tarjima qilish va tushuntirish bilan shug‘ullanadigan fandır. U ijtimoiy, iqtisodiy va siyosiy hodisalarni tavsiflash va tahlil qilish uchun ishlatiladigan atamalar, tushunchalar, nomlar va boshqa atamalarning tarjimasini o‘z ichiga oladi. Bu fan asliyatning mazmunini saqlab qolgan holda to‘g‘ri va adekvat tarjimani amalga oshirish uchun ijtimoiy va iqtisodiy jarayonlarni chuqur anglashni talab qiladi.</p>		
70230301 - Matnshunoslik va adabiy manbashunoslik (o‘zbek tili)					

Majburiy fanlar					
1.	MN 1-2 10	Ilmiy-tadqiqot metodologiyasi	ilmiy–tanqidiy matn tushunchasi, ilmiy tanqidiy matn tuzishning asoslari va zarurati, uning yig‘ma-qiyosiy, ilmiy ommaviy matndan ustun jihatlari, qo‘lyozma matnlarni tadqiq qilishda ilmiy-tanqidiy matnning ahamiyati masalalarini o‘rganish	5	2
2.	XKS 2-3 11	Matnshunoslik nazariyasi	Matnshunoslik va adabiy manbashunoslikning nazariy asoslarini o‘rgatish, manbalarni qo‘lyozma va toshbosma matnlarning farqli jihatlari aniqlash, qolyozmalarni o‘qish va tadqiq qilish malakasini shakllantirish, atributsiya, ateteza, gloss, interpolyatsiya kabi matnshunoslikning tadqiq usullaridan foydalangan holda qo‘lyozma matnlarni tadqiq va tavsif qilish, yurtimizda yashab o‘tgan ijodkorlarning qo‘lyozmalarini tadqiq qilish orqali yangi asarlarini topish, fanga ma‘lum bo‘lmagan ijodkorlarni kashf etish;	10	1-2
3.	AMIA 2-3 11	Xattotlik va kitobat san'ati	xattotlik san'ati, yozuv tarixi, xat turlari: nasx, ta'liq, riqo, rayxoniy, devoniy, kufiy kabilarning yozuv uslubi va metodikasini o‘rgatish, ularni san‘at darajasida yozish malakasini shakllantirish	11	2-3
4.	ATM 1 05	Adabiy manbalar bilan ishlash amaliyoti	Zamonaviy matnshunoslikda nashr muammosi va yechimlari, mustaqillikkacha bo‘lgan davrda nashr qilingan matnlardagi muammolar va ularning asliyat bilan mosligini tahlil qilish. Shu jumladan, Alisher Navoiy asarlari qo‘lyozmalari, ularning nusxalarini qiyoslash orqali nashriy nusxalardagi xatoliklarni aniqlash va ilmiy tanqidiy matn yaratish ko‘nikmasini shakllantirish	11	2-3
5.	MFO'M 1 05	Asliyat va tadbil muammolari	Matn va uni talqin qilish orqali yagona va ishonchli matnni tiklash, matnni tahlil qilish va uni tadqiq qilish tamoyillarini to‘g‘ri tanlash ko‘nikmasini hosil qilish;	5	1
6.	ITM 2 05	Maxsus fanlarni o‘qitish metodikasi	magistratura mutaxassisligi ixtisoslik fanlarni o‘rganish va chuqur egallash uchun zarur bo‘lgan fundamental umumkasbiy bilimlarni, amaliy ko‘nikma va o‘quvlarni shakllantirishi; ta‘lim yo‘nalishiga muvofiq kasb faoliyati sohalarida erishilgan asosiy yutuqlar, muammolar va ularning rivojlanish istiqbollari haqida tasavvur hosil qilishi	5	1
2.00 Tanlov fanlar					
7.		Mumtoz matn tili	mumtoz matn tilining shakli, mazmuni, ichki tabiatini metodologik asosda o‘rganish orqali magistrantlarga fanning fundamental masalalari yuzasidan nazariy bilim berish, amaliy va mustaqil ta‘lim mashg‘ulotlari doirasida talabalarda ilmiy tadqiqotga malakaviy ko‘nikma hosil bo‘lishiga sharoit yaratish va shu asosda o‘z kasbini mukammal egallagash	5	1
8.		Lug'at ilmi	Mumtoz arab va fors tilini bog‘lovchi		

			matnshunoslik ilmining bakalavriat bosqichida o'rganiladigan fundamental masalalari yuzasidan nazariy bilim, ilmiy tadqiqot malakasi va ko'nikmasi hosil qilish, so'nggi davrlarda qadimiy qo'lyozma manbalarni o'rganish bo'yicha hukumatimiz tomonidan e'lon qilingan qaror va farmonlar asosida yosh avlodni tarbiyalash hamda kelajakda ilmiy faoliyat bilan shug'ullanishlari uchun zamin hozirlashdan iborat		
9.		Mumtoz arab va fors tili	Mumtoz arab va fors tilini bog'lovchi matnshunoslik ilmining bakalavriat bosqichida o'rganiladigan fundamental masalalari yuzasidan nazariy bilim, ilmiy tadqiqot malakasi va ko'nikmasi hosil qilish, forsiy hamda arab tiliga doir lug'atlar hamda mumtoz matn tili bilan bog'liq lug'atlarni o'rganish bo'yicha hukumatimiz tomonidan e'lon qilingan qaror va farmonlar asosida yosh avlodni tarbiyalash hamda kelajakda ilmiy faoliyat bilan shug'ullanishlari uchun zamin hozirlashdan iborat		
10.		Folklor matnshunosligi muammolari	matnning tashqi va ichki jihatlarini bir-biriga bog'liq, butun holda ko'ra bilish, talqinda qat'iy kompleks analiz yondashuv uslubiga amal qilish, qadim sharh ilmi va zamonaviy germenevtika tarixi bilan bog'liq mavzularni ilmiy analiz asosida talqin qilishni tushuntirish, manbashunoslik va matnshunoslik yo'nalishida tadqiqot olib borayotgan talabalarga germenevtik talqin metodlari va metodologiyasidan samarali foydalanishni o'rgatish	4	1
11.		Ilmiy tanqidiy matn asoslari	adabiyotshunoslik va tilshunoslikni bog'lovchi matnshunoslik ilmining magistratura bosqichida o'rganiladigan navoiy asarlari matnini o'qitish metodikasi yuzasidan nazariy bilim, ilmiy tadqiqot malakasi va ko'nikmasi hosil qilish, so'nggi davrlarda qadimiy qo'lyozma manbalarni o'rganish bo'yicha hukumatimiz tomonidan e'lon qilingan qaror va farmonlar asosida yosh avlodni tarbiyalash hamda kelajakda ilmiy faoliyat bilan shug'ullanishlari uchun zamin hozirlashdan iborat		
12.		Matn va uni talqin qilish tamoyillari	adabiyotshunoslik va tilshunoslikni bog'lovchi matnshunoslik ilmining magistratura bosqichida o'rganiladigan fundamental masalalari yuzasidan nazariy bilim, ilmiy tadqiqot malakasi va ko'nikmasi hosil qilish, so'nggi davrlarda qadimiy qo'lyozma manbalarni o'rganish bo'yicha hukumatimiz tomonidan e'lon qilingan qaror va farmonlar asosida yosh avlodni tarbiyalash hamda kelajakda ilmiy faoliyat bilan shug'ullanishlari uchun zamin hozirlashdan iborat		
70230801 – Kompyuter lingvistika					
Majburiy fanlar					

1.	ITM1104	Ilmiy-tadqiqot metodologiyasi	Eski o‘zbek yozuviga mansub matnlarni taraqqiyot bosqichlarini ketma-ketlikda davrlashtirilga holda o‘rganish, ular bo‘yicha bilim, ko‘nikma, malakalrni egallash	4	1
2.	KL11-210	Korpus lingvistikasi	“Korpus lingvistikasi”ning asosiy tushunchalarini umumlashtirish, til korpuslarining jahon tilshunosligi va o‘zbek tilshunosligida o‘rganilish holati, korpus tuzishning nazariy asoslari; amaliy ahamiyati, til korpusi bilan ishlash; til korpusidan ma‘lumot qidirish, til korpusi turlari, materiallarni ajratib olish, milliy, parallel, mualliflik korpuslari, jahon korpus lingvistikasining bugungi holati o‘qitiladi	5, 5	1, 2
3.	PDT11-210	Python dasturlash tili	Python dasturlash tili asoslari, Python kutubxonalari, simvollar kodirovkasi to‘g‘risida bilimga; regulyar ifodalarni tuza olish va matnlarni qayta ishlash bo‘yicha yechimlar qabul qilish ko‘nikmaga; HTML, CSV, XML va Javascript tili asoslari, Django freymvorki ma‘lumotlar formatlari xususiyatlarini bilishi va ulardan foydalanish bo‘yicha malakaga ega bo‘lishi lozim.	5, 5	1, 2
4.	MBDM11-212	Ma‘lumotlar bazasi va Data Mining	Ma‘lumotlar bazasi, ma‘lumotlar bazasini boshqarish tizimlari, jadval, satr, ustun, birlamchi kalit, ikkilamchi kalit, indeks, trigger, tranzaksiya, kursor, ko‘rinish, prosedura, funksiya, rezerv nusxalash haqida bilimga; Talaba MBBT da ma‘lumotlarni kiritishm saralash, o‘zgartirish, o‘chirish, qayta ishlash, jadvallar ko‘rinishlar, prosediralar va funksiyalar yaratish, hamda ulardan foydalanish bo‘yicha ko‘nikmaga; Talaba axborot tizimlari uchun ma‘lumotlar bazasini loyihalash hamda ularni qo‘llasb quvvatlash to‘g‘risida malakaga ega bo‘lishi lozim;	5, 7	1, 2
5.	KL1306	Kompyuter leksikografiyasi	Kompyuter leksikografiyasi fanining predmeti, obykti, maqsad va vazifalari, O‘zbek leksikografiyasi muammolari, o‘quv lug‘atchiligi, elektron lug‘atlar, lug‘atchilik, mualliflik leksikografiyasi, korpus asosidagi birikuvchanlik lug‘ati mavzulari o‘qitiladi	6	3
6.	TTQI1105	Tabiiy tilni qayta ishlash (NLP)	Tabiiy tilni qayta ishlash (NLP)ga kirish, fanning maqsad va vazifalari, morfologik analizator (tagging), o‘zbek tili leksik tizimi, semantik analizator, sintaktik analizator, til korpusi, mashina tarjimasini, o‘zbek tilini avtomatik tahlil qilish mavzulari o‘qitiladi.	5	1
Tanlov fanlari					
7.	MTLA2207	Mashina tarjimasining lingvistik asoslari	Mashina tarjimasining lingvistik asoslari bir tabiiy tildan ikkinchi tilga matnni raqamli hisoblash mashinalari va kompyuterlar yordamida tarjima qilib, morfologik, sintaktik nuqtai nazaridan	7	2

			o'rganib chiqadi. Mashina tarjimasining lingvistik asoslari matnni taxlil va sintez qilish uchun grammatik hamda semantik ma'lumotlarga ishlov berishni o'qitiladi		
8.	KLSIM230 6	Kompyuter lingvistikasida sun'iy intellekt metodlari	Kompyuter lingvistikasida sun'iy intellekt metodlari nutqni va matnlarni tadqiq qilishning kompyuter usullarini tadqim etadi.	6	3
70230103 – Folklorshunoslik va dialektologiya					
Majburiy fanlar					
1.	ITM 1 1 05	Ilmiy-tadqiqot metodologiyasi	Shevashunoslikning ilmiy muammolarini anglash, ilmiy, amaliy tadqiqotlar olib borish, tajriba natijalarini qayta ishlash va ular asosida ilmiy asoslangan xulosalar chiqarish, ilmiy maqolalar tayyorlash va tahrir qilish, ilmiy seminar, konferensiya va simpoziumlarni tashkil etish va o'tkazish, ilmiy loyihalar ishlab chiqish ko'nikmalariga ega bo'lish.	5	1
2.	XOIP 1 1 05	Xalq og'zaki ijodi poetikasi	Milliy va ma'naviy qadriyatlarimizning ajralmas qismi hisoblangan xalq og'zaki ijodi namunalaridagi badiiyat, sujet, kompozitsiya, ruhiyat tasviri, badiiy tasvir vositalari kabi masalalar o'rganiladi.	5	1
3.	FN 1 1,2 10	Folklorshunoslik nazariyasi	O'zbek folklorshunosligidagi eng yetakchi mavzular tizimini yaxlit holda o'rganish, o'zbek folklori materiallarni qiyosiy folklorshunoslik asosida tadqiq etish va ular haqida magistr'larga ilmiy bilimlarni berish, xalq nasri va qo'shiqlarida mifologik sujet, obraz va unsurlarning badiiy estetik sathda namoyon bo'lish yo'llari ko'rsatiladi.	10	1,2
4.	AL 1 1,2 09	Areallingvistika	O'zbek shevalaridagi o'ziga xos fenitik, leksik, grammatik xususiyatlarni hududiylik asosida o'zlashtirishi, hududiy dialektal farqlarni bilishi, uni kartalarda aks ettirishni bilishi.	9	1,2
5.	O'SHTT 1 2,3 11	O'zbek shevalari tadqiqotlari tarixi	O'zbek shevalarining o'rganilishi tarixiy bosqichlari, M.Qoshg'ariy va A.Navoiyning tilshunoslikka oid asarlaridan to bugungi kungacha bo'lgan tarixiy davrda sheva ilmining rivojlanishi, taasarlar tilidagi dialektal so'zlar, ularning tasnifi, o'sha davr tili leksikasidagi o'ziga xosliklar, fonetik, morfologik xususiyatlar haqida tasavvurini shakllantirish.	11	2,3
6.	MFO'M 1 2 04	Maxsus fanlarni o'qitish metodikasi	Xalq og'zaki ijodiga doir mavzularni (turli janr namunalari) o'quvchilarga yetkazish, asarlar tahlil qilish usullarini o'rgatish va Oliy ta'limda o'zbek folklori va folklorshunoslikka doir fanlarini o'qitishning metodologik asoslarini bilishi.	4	2
7.	O'M 1 3 06	O'zbek mifologiyasi	Turkiy miflarning paydo bo'lishi tarxi, rivojlanish jarayoni, mifologik obrazlar tahlili, bugungi kun xalq og'zaki ijodidagi ko'rinishlari tahlillar asosida ko'rsatiladi.	6	3

Tanlov fanlari					
8.	O'SHL 2 1 5	Mahmud Koshg'ariyning dialektalogik qarashi	Mahmud Koshg'ariyning dialektologik tadqiqotining nazariy asoslari, tahlil usullari va metodlari bilan tanishtirish, Koshg'ariy ilmiy merosi va zamonaviy lug'atshunoslik aloqalarini ilmiy anglash	5	1
9.	TD 2 1 5	Tarixiy dialektologiya	Tarixiy dialektologiyaning dolzarb masalalarini bilish, ularni ilmiy faoliyatda qo'llay olish malakasiga ega bo'lish, XIX asr boshlarigacha bo'lgan tarixiy asarlar tilidagi dialektaltal so'zlar, ularning tasnifi, o'sha davr tili leksikasidagi o'ziga xosliklar, fonetik, morfologik xususiyatlar haqida tasavvurga ega bo'lish.	5	1
10.	O'XL 2 2 5	O'zbek xalq lirikasi	O'zbek xalq lirikasi, janrlar tarkibi va tasnifi, marosim lirikasi, shomon qo'shiqlari janrlari, xalq qo'shiqlarida ramzlar, xalq qo'shiqlarining to'planishi, tasnif qilinishi va nashrlari, bu borada olib borilgan tadqiqotlar mazmuni haqida ma'lumot berish.	5	2
11.	O'XE 2 2 5	O'zbek xalq ertakshunosligi	O'zbek xalq ertaklari yuzasidan olib borilgan tadqiqotlar, tasniflar, tahlillar, ertaklarning to'planishi va nashr qilinishi borasida olib borilgan ishlar bilan tanishtirish.	5	2
70230101 – Lingvistika (o'zbek tili)					
Majburiy fanlar					
1.	ITM 1 04	Ilmiy tadqiqot metodologiyasi	Fan doirasida ilmiy, amaliy tadqiqotlar olib borish, tajriba natijalarini qayta ishlash va ular asosida ilmiy asoslangan xulosalar chiqarish, ilmiy maqolalar tayyorlash va tahrir qilish, ilmiy seminar, konferensiya va simpoziumlarni tashkil etish, o'tkazish, ilmiy loyihalarni ishlab chiqish ko'nikmalariga ega bo'ladi.	4	1
2.	NT 1 05	Nazariy tilshunoslik	“Nazariy tilshunoslik” fani tilshunoslikning nazariy masalalari, tilshunoslik maktablari va yo'nalishlari, tilshunoslik metodlari, lisoniy universalialar, lingvistik ta'limotlar va til strukturasi haqida bilim berish vazifalarini nazarda tutadi. Nazariy tilshunoslik masalalarini o'zlashtirish, ilmiy talqinlarning mazmun-mohiyatini anglash, lingvistik nazariyalarni tahlil qilish va ularga munosabat bildira olish ko'nikmasini shakllantiradi	5	1
3.	PL 1 05	Psixolingvistika	“Psixolingvistika” fanida nutq mexanizmi, nutqning shakllanishi, ifoda etilishi, idrok qilinishiga oid psixolingvistik qonuniyatlar haqidagi bilimlar beriladi, mahalliy va xorijiy olimlar tomonidan amalga oshirilgan psixolingvistik tadqiqotlar tahlilga tortiladi, o'rganiladi. Tilni psixolingvistik aspektda o'rganish ko'nikmasi shakllantiriladi.	5	1
4.	AL 2 05	Areal lingvistika	“Areal lingvistika” fanida lingvistik areallar, tillarning o'zaro ta'siri, lingvistik xaritalar, lingvistik	5	2

			atlaslar haqida ma'lumot beriladi. Tillarning tarqalish chegaralarini belgilash, hududiy omillarni aniqlash va lingvistik xaritalar tuzish ko'nikma va malakalari shakllantiriladi.		
5.	MT 1 05	Matn tilshunosligi	"Matn tilshunosligi" fanida matn va uning turlari, matn haqidagi nazariyalar, matnning tarkibiy tuzilishi, matnda shakl va mazmun munosabatining voqelanishi, shuningdek, matnning turli lingvistik paradigmalar obyekti sifatidagi xususiyatlari bo'yicha bilimlar beriladi. Matn ustida ishlash, uni turli lingvistik aspektlarda tahlil qila olish, matn mazmuniga oid yondashuvlarni bilish, matnni ichki xususiyatlari asosida tavsiflash va tasniflash malakasi egallanadi.	5	1
6.	PL 1 05	Pragmalingvisti ka	"Pragmalingvistika" fani nutqiy akt nazariyasi, pragmalingvistik tadqiqotlar, pragmatik ma'no, muloqot, diskurs, presuppozitsiya, propozitsiya, modus tushunchalari haqida bilim berish vazifalarini nazarda tutadi. Fan doirasida mahalliy va xorijiy olimlar tomonidan amalga oshirilgan pragmalingvistik tadqiqotlarni tahlil qilish, tilni pragmatik aspektda o'rganish malakasi egallanadi.	5	1
7.	KT 2 05	Kognitiv tilshunoslik	"Kognitiv tilshunoslik" fanida tilga kognitiv yondashuv, kognitiv tilshunoslik asoslari, nazariyalar, sohaning asosiy tushunchalari, kognitiv-semantik tahlil usullari haqidagi bilimlar beriladi. Matnning kognitiv xususiyatlarini tahlil qilish, ularni tavsiflash, tilni kognitiv tadqiq etish malakasi egallanadi.	5	2
8.	SM 3 04	Semantika	"Semantika" fani doirasida semantika ko'rinishlari, semantika va semiotika munosabati, semantikaning lingvistik kompetensiyani shakllantirishdagi ahamiyati bo'yicha bilimlar beriladi. Semantikaga doir tadqiqotlarni tahlil qilish, til birliklarining mukammal semantik tahlilini amalga oshirish ko'nikma va malakalari shakllantiriladi	4	3
9.	XSL 3 04	Xorijiy sotsiolingvistika	"Xorijiy sotsiolingvistika" fani doirasida til siyosati, standart til, xorijiy sotsiolingvistika masalalari bo'yicha bilimlar beriladi. Mamlakatdagi lisoniy vaziyatni baholash, til siyosati muammolarini yechishga qaratilgan tavsiyalar ishlab chiqa olish malakalari shakllantiriladi.	4	3
10.	MFO'M 2 05	Maxsus fanlarni o'qitish metodikasi	"Maxsus fanlarni o'qitish metodikasi" fanida lingvistik ta'limni tashkil qilish, ta'lim sifati va samaradorligini oshirishga qaratilgan innovatsion yondashuvlar haqida bilim beriladi. Maxsus fanlarni o'qitish metodikasi, sohaga oid kasbiy ko'nikma hamda malakalar egallanadi.	5	2

Rektor

Sh. Sirojiddinov

**Ta'lim yo'nalishlari va mutaxassisliklarining ixtisoslik bo'yicha belgilangan
kvalifikatsiyalarning yagona reyestri**

2-jadval

№	Ta'lim yo'nalishlari va mutaxassisliklari nomi	Kod		Kvalifikatsiya
		Bakalavr	Magistratura	
1.	Filologiya va tillarni o'qitish (o'zbek tili)	60230100		filolog, o'zbek tili va adabiyoti o'qituvchisi
2.	Tarjima nazariyasi va amaliyoti (ingliz tili, fransuz tili, nemis tili)	60230200		tarjimon
3.	Tarjima nazariyasi va amaliyoti (rus tili)	60230200		tarjimon
4.	Matnshunoslik va adabiy manbashunoslik (o'zbek tili)	60230300		filolog, matnshunos, o'qituvchi
5.	Noshirlik ishi	60230600		noshir, noshirlik menejeri
6.	Amaliy filologiya	60230700		filolog-amaliyotchi
7.	Kompyuter lingvistikasi	60230800		raqamli tilshunos
8.	Folklorshunoslik va shevashunoslik	60230900		filolog, folklorshunos va shevashunos ona tili va adabiyot o'qituvchisi (tadqiqotchi)
9.	O'zga tilli guruhlarda o'zbek tili	60111600		pedagog, o'zga tilli guruhlarda o'zbek tili o'qituvchisi
10.	Adabiyotshunoslik (o'zbek adabiyoti)		70230104	filolog, adabiyotshunos (tadqiqotchi)
11.	Adabiyotshunoslik (adabiyot nazariyasi)		70230104	filolog-adabiyotshunos (tadqiqotchi)
12.	Adabiyotshunoslik (jahon adabiyoti)		70230104	adabiyotshunos (tadqiqotchi)
13.	Badiiy tarjima (ingliz tili)		70230203	tarjimon (tadqiqotchi)
14.	Ilmiy-texnik tarjima (ingliz tili)		70230204	tarjimon (tadqiqotchi)
15.	Matnshunoslik va adabiy manbashunoslik (o'zbek tili)		70230301	filolog, matnshunos (tadqiqotchi)
16.	Kompyuter lingvistikasi		70230801	raqamli tilshunos (tadqiqotchi)
17.	Folklorshunoslik va dialektologiya		70230103	filolog, folklorshunos-dialektolog (tadqiqotchi)
18.	Lingvistika (o'zbek tili)		70230101	lingvist-tadqiqotchi
19.	O'zga tilli guruhlarda o'zbek tili		70111601	o'zga tilli guruhlarda o'zbek tili o'qituvchisi, tadqiqotchi-pedagog

Rektor

Sh. Sirojiddinov